

Porota v Praze.

Loupežná vražda ve Velkých Popovicích.

Líčení s Josefem Chrudimským, podezřelým a obžalovaným, že zavraždil vetešnici Papežovou, aby se zmocnil jejího kapsáře a některých jiných věcí, bylo nejzajímavějším z celého tohoto porotního období. Nebylo přímého důkazu — jen indicie, zesílené nejvíc tím, že obžalovanému nepodařilo se prokázat, že v době vraždy nebyl na místě činu. Ale ani žalobě nepodařilo se dokázat nezvratně, že tam byl.

Bačkory, na nichž veřejná žaloba stavěla nejvíc, odpadly jako důkaz hned v první den líčení. Řada svědků z okolí Papežové prohlásila, že předložené bačkory patřily Papežové, řada jiných svědků, mezi nimi i žižkovský obuvník, dokázala, že Chrudimský tyto bačkory měl už před vraždou a že už před vraždou dal si je od onoho žižkovského obuvníka opravit, aby je snáze prodal. Obuvník vysoké tyto soukenné bačkory opatřil na opatcích kůží, jež tam dříve nebyla; a naopak příbuzní Papežové i sousedka Sedláčková prohlašovali, že bačkory tyto poznávají právě dle těchto kožených opatků... Zdá se tedy, že zde prazvláštní, jedinečnou náhodou šlo o dva úplně stejné páry bačkor, z nichž jeden pár až do vraždy patřil Papežové, druhý ještě před vraždou Chrudimskému. A nejpodivnější na tom je, že bačkory, patřící Papežové, se po vraždě skutečně ztratily bez stopy. Je tedy zřejmo, že za těmito bačkorami, okolo nichž točilo se líčení skoro celý den, skutečně něco vězí. Rozhodně však bylo vyvráceno tvrzení žaloby, že bačkory potřísněny byly krví Pa-

pežové, obsahem jejího žaludku a jejími výkaly, které z Papežové samovolně prý vyšly, když utrpěla zasazenými ranami těžký otřes mozku. Bylo soudními znalci lékařství prof. drem Dittrichem a docentem drem Marxem zjištěno, že krvavé skvrny na bačkorách nepocházejí od krve lidské, nýbrž zvířecí, a zjištěno dále, že Papežová po ranách ani nezvracela, ani se nepokálela. Ostatně zápach po výkalech na bačkorách zjistil už onen obuvník ze Žižkova, který bačkory ty krátce před vraždou Chrudimskému spravoval.

A tak zde pro soukromé i veřejné detektivy zůstává otevřené pole záslužné působnosti, na němž mohou zkusiti svůj um.

Chrudimský sám, jehož obrázek dále otiskujeme, sedí na lavici obžalovaných ve vysokých černých botách, v hnědém sametovém starém obleku s červeno-bílou šálou kolem krku, celkem lhostejně. Vypráví, že vyučil se obuvníkem, později stal se zemědělským dělníkem. Do obecné školy chodil v Kunraticích, jednu měšťanku vychodil v Nuslích. Na vojnu byl u 28. pěšího pluku a z vojny propuštěn byl v r. 1920. Loni v říjnu začal obchodovati hadry a starou obuví, kterou kupoval po doporučení vetešnici Papežové z Vel. Popovic a domech a prodával obchodnici Brettschneiderové z Poděbradovy třídy v Žižkově. Ta jej Chrudimský skutečně navázal s Papežovou obchodní styky. Byl u ní asi šestkrát s různým starým šatstvem v Popovicích a Papežová vždy veteš od něho zakoupila a hotově zaplatila. Chrudimský nepopírá, že viděl, jak Papežová brala peníze jednak z kapsáře pod zástěrou (jehož obsah po vraždě byl vykraden), jednak z notesu, jež vyjmula zpod

FEUILLETON.

Zmizelé dívky.

(Ze starého soudního procesu.)

(Pokračování.)

Dlouho, skoro po celých 8 let dařilo se vše Dumollardovi, avšak konečně přišla spravedlnost, které tak dlouho vzdoroval.

Marie Pichonová, vdova po jakémsi Bertinovi, nemajíc v rodišti svém slušné výživy, odebrala se do Lyonu, kde nastoupila do služby.

A tak dne 26. května 1861, jdouc s poselstvím svého panstva, musila přejít most, na němž potkala cizince nepříjemného zevnějšku. Tento pohlížel na ni se zalíbením, a když měli se minouti, dokonce k ní i promluvil.

Tázal se jí, neví-li o jakési poptavárně.

„Jsem zahradníkem ze zámku nedaleko městečka Montluela. Panstvo mne poslalo sem, abych zde najal služku. Místo je dobré; mzdy dostane ročně 250 franků, a bude-li se dobře chovati, i 300 franků a práce je lehká!“

Marii to zajímalo.

„Což, nemohla bych já službu tu přijati?“ myslila si.

Zdalo se, že cizinec uhodl její myšlenky.

„Neměla byste chuti jíti k nám do služby?“ tázal se jí. „Vedlo by se vám jistě dobře.“

Nabídnutí se jí líbilo a vysoká mzda lákala.

„Jste hezká žínka — panstvu našemu budete se jistě líbiti a práci snadno vyhovíte. Nejste ale snad vdána?“

„Nikoli, jsem vdova!“ odpověděla rychle Marie.

Cizinec se usmál co nejvlídněji a pak doložil jako žertem: „To by se hodilo, nejsem ženat a mohli bychom se státi manželi, neboť panstvo je hodné a rádo zaopatří své služebníctvo, slouží-li věrně.“

Marie pohlížela naň bystrým okem a zdálo se jí, že není již tak odporný, jak jevil se jí s počátku.

Vyhlička na dobrou službu a snad i doživotní zaopatření ji omámila.

Chování muže toho bylo vlídné a jaksi srdečné. Svolila konečně a umluvili se, kde se sejdou.

Marie, vystoupivši ze služby, dostavila se na umluvené místo. Bylo to v hostinci, kde na ní domnělý zahradník již čekal. Poobědvavše, odjeli vlakem do Montluela, vzdáleného od Lyonu asi šest mil.

Marie Pichonová byla slušně oděna, na krku měla zlatý řetěz a mimo toho vezla s sebou plný vak šatstva.

Byl již soumrak, když opouštěli stanici Montluelskou. Muž vložil si Mariin vak na rameno a vedl ji polními stezkami.

„Dojdeme tam dříve než po silnici,“ vysvětloval.

Marie ničeho nenamítala, věřila mu.

peřiny. Také v Praze se s Papežovou setkal a jel s ní 4. prosince, tedy 5 dní před vraždou,

Z loupežné vraždy obžalovaný Josef Chrudimský.

z vršovického nádraží do Popovic. Na nádraží koupil jí, poněvadž prý ráda četla, „Kriminální Zpravodaj“, plný loupeží a vražd, který

Bylo to přece zcela obyčejné, když volil kratší cestu.

Prošli několika úvozy, pak opět přes zoraná pole — a nikde nebylo živé duše; po celém okolí jen temné, děsné šero.

Bylo již asi deset hodin večer, když došli k nějaké vinici.

Zde cizinec stanul chvíli; pak jal se vy-lamovatí vinnou tyčku; nechťelo se mu to dařiti. Marii obešla hrůza. Co chtěl dělat s tyčkou?

Cizinec složil vak, aby měl volnější ruce. Avšak nešlo to. Urovnal tyčku, upěchoval ji botou dole a pravil lhostejně: „Ta vinice ná-leží našemu pánu, tyčka nestála dobře, mu-sil jsem ji narovnat.“

Marie poněkud se upokojila, ale nemohla úplně utlumiti svou obavu.

Průvodčí chopil se opět vaku. Šli dále. Po chvíli shýbnuv se k zemi, zdvihl ostrý kámen.

„Co chce s kamenem?“ napadlo jí. „Po-divný člověk, co ustavičně tropí?“

„Máme ještě daleko?“ tázala se hlasitě.

„Nikoliv, budeme tam brzy. Ve dne vi-děla byste již zámek — ale ta proklatá tma!“ pravil.

Marie si oddechla. Co měla činiti? Byla s ním samotna, v neznámé krajině, v tmavé noci — nikde nebylo vidět živé duše, ani obydlí.

Přišli na řepoviště. Zde cizinec stanul a složil vak.

„Vak je těžký, až mne rameno bolí. Scho-

po vraždě skutečně také v bytě u Papežové byl nalezen. Dne 4. prosince večer přijel zpět do Prahy a od té doby Papežovou prý ne-viděl.

„Chrudimský pak vykládá s úctyhodnou přesností, kde všude byl dne 8. a 9. prosince, neboť to jsou dny, o které má soud největší zájem. Papežová byla totiž 9. prosince asi v 9 hod. ráno nalezena zavražděná. Chrudimské-mu pak mnoho lidí, přespávajících s ním a jeho ženou v hostinci „Na formance“ v Hrdlo-řežích, dosvědčuje, že 8. prosince ráno ho viděli, jak odcházel s Fr. Kaisrem do Prahy, ale pak že jej spatřili teprve po jeho zatknutí u soudu, když věc byla vyšetřována. Chru-dimský naproti tomu uvádí, že 8. prosince rá-no šel z Hrdlořez k obuvníku Tomkovi na Žižkov (což mu tento potvrzuje), odtamtud zašel už s nějakým pouličním děvčetem do jídelny Beránkovy na Starém městě; tam děvče nechal a odešel sám do kavárny „U tří stupňů“, odtud do „Kalifornie“, kde setkal se se svým známým Floriánem Jungrem. Oba pak zašli do jakési ženské útulny v Kliment-ské ulici, odkud Chrudimský „vyzdvihl“ ně-jaké děvče, s nímž šel pak Jungr na nocleh do cihelny u Hrdlořez, kdežto Chrudimský prý šel spat do své noclehárny. To mu však nikdo z jím vedených svědků-spolunoclehářů nepotvrzuje kromě jeho vlastní ženy, Ant. Chrudimské. Také 9. prosince ráno neviděl nikdo Chrudimského z noclehárny vycházeti, ač Chrudimský tvrdí, že šel po 8. hod. opět se spolunoclehářem Kaisrem do Prahy. Zde však už začíná Chrudimský po Praze chodit sám, ač dříve uváděl vždy někoho, kdo jej minulý den viděl, a kdo mu to opravdu pak

vám jej do řepy a ráno odvezu do zámku na trakaři,“ jal se hovořiti.

„To ne, věci své zde nenechám,“ namí-tala Marie. „Někdo by je mohl zatím ukrásti.“

Cizinec neodpověděl, avšak pozorovala, že v kapse a pod halenou něčeho hledá.

Bezděky pojala ji hrůza. Co chce ten muž činiti? Proč nechce jíti dále, vždyť tvrdil, že zámek není odtud daleko?

Nápínala zrak, aby vypátrala, co dělá. Již držel něco v ruce; poznala to, byla to šňůra, vlastně lůčka. Muž obrátil se k ní, oči se mu zaleskly.

Pojednou zvedl ruku — učinil krok blíže. Marie odrazila zdviženou ruku a ucouvla.

Muž zaklnul. I chtěl se vrhnouti na ni.

V okamžiku poznala své nebezpečí, že padla do pasti nějakého padoucha. Zachvěla se, ale myslí nepozbyla.

Hlasitě o pomoc volajíc, dala se na útek.

Muž pustil se za ní — ustavičně klna.

Marie nesla košík na ruce a deštník. Aby lépe běžeti mohla, odhodila oboje.

Cesta byla hrbolatá. Upadla přes hroudu a poranila se v obličej. Muž byl jí v patách, slyšela již jeho těžký dech. Vzpchopivši se ry-chle, strachem puzena, běžela nazdařbůh noč-ní tmou.

Tu doběhla k železniční stanici, vrhla se k ohradě, prorazila ji a běžela dále. Konečně spatřila světlo — spěchala, sotva již dechu popadajíc, tam, odkud zdála se jí kynouti na-děje, že bude zachráněna. Unavena, zemdle-

dosvědčil. Dne 9. prosince po příchodu do Prahy šel prý tedy zase do jídelny Beránkovy, pak do „Kalifornie“, pak ke „Třem stupňům“. To všecko mu však nikdo nedosvědčil. Pak prý ve 4 hod. odpo. šel do výčepu k „Rozvařilovům“, kde ve „ferblu“ vyhrál 28 Kč. Tohle už Chrudimskému dosvědčuje číšník Václav Šitler. Od „Rozvařilů“ šel Chrudimský do hostince „U křížků“, kde byl až do 3 hod. ráno, načež odešel až na Vinohrady do restaurace „U Stránských“ na nároží Vávrovy a Hálkovy tř., kde otevírají už ve 3 hodiny. Dal si tam polévku a pivo a ujal se tam nějaké Zábojové, za kterou také zaplatil polévku a v 6 hod. s ní odešel. Nechal ji však někde na ulici a ujal se jiné, nějaké Židovky, s kterou zase šel zpět na Malou Stranu do hotelu „Na staré poště“, protože prý ho prosila, aby s ní šel se vyspat, že už tři dny pořádně nespala. Ale v hotelu bylo vše obsazeno a tak musili na chodbě čekat až do půl 9. hod. ráno, nežli se vyprázdnil první pokoj, mající číslo 45, jak si Chrudimský dobře prý zapamatoval. Chrudimský zaplatil za pokoj 20 Kč, ale nespal v něm. Židovka prý na něm chtěla všelijaké divné věci a tu Chrudimský počkal, až usnula, vzal jí z tašky 30 Kč a odešel.

Po tomto přiznání státní zástupce ihned rozšířil žalobu na Chrudimského o tuto přiznanou krádež.

Z Malé Strany odešel Chrudimský na Žižkov, kde se v lidové jídelně naobědval, načež šel k obuvníku Tomkovi pro bačkory, jež tam dal dva dny před tím do správy. Bačkory převzal a šel k Brettschneidrové je prodat. Ta koupí odmítla a tak je nabídl 82leté ka-

na a krvácející doběhla konečně k obydlí ve vesničce Balanu, kde ochotně ji přijali. Byla sice zachráněna, ale také svého majetku zbavena.

Vypravovala, co se jí přihodilo. Ještě téže noci vydalo se několik mužů pátrati po lupiči; avšak po něm, ani po věcech Mariiných nezůstalo žádné stopy.

Tímto případem byla obrácena pozornost jak obyvatelstva, tak úřadů na neobyčejný zjev, totiž že již po několik let a sice vždy v nějaké lhůtě mizely v okolí mladé dívky nebo ženy, aniž by po nich zůstala nějaká stopa.

Některé se sice vrátily, avšak byly o všechno oloupeny, zachránivše jenom své životy, a to ještě pouhou náhodou, po velké úzkosti a nebezpečí. Ženy tyto byly služebné a udávaly skoro všechny, že byly vylákány, že dostanou lepší zaměstnání.

Všechny popsaly zločince, jenž na nich loupež spáchal, nedokonale, takže pokaždé spravedlivému trestu ušel.

Teprve příhoda s Marií Pichonovou vedla na stopu zločincovu. Že vykonal zločiny jeden a týž muž, byl skoro každý přesvědčen, neboť všechny služby, které ušly nebezpečí, vypravovaly o něm totéž, co byla Marie Pichonová udala. I vyličení jeho osoby shodovalo se s vyličením, které byly již dříve dívky učinily; po každé byl to muž se „zaječím pyskem“.

Že po útoku na Marii Pichonovou lupič tak rychle zmizel, bylo důkazem, že nemůže

stanárce Müllerové u Masarykova nádraží, která je skutečně za 15 Kč koupila a u níž později byly zabaveny. Od Masarykova nádraží šel opět ke „Třem stupňům“, pak do „Kalifornie“ a posléze k „Rozvařilovům“, kde se sešel s Jungrem. Každý si tam vybral děvče a čtyřlístek šel pak do biografu „Sibiř“, večer po představení jeli všichni čtyři elektrickou drahou do Kbel, kde zapadli do restaurace Mornsteinovy, v níž s děvčaty zůstali přes noc.

Druhého dne ráno šel Chrudimský se „svoji“ dívkou zpět do Prahy; zašli kamsi na kávu, načež děvče šlo si hledat místo a Chrudimský šel ke „Třem stupňům“. Tam potkal spolunocleháře Kaisra, který mu řekl, že v Hrdlořezích ptalo se po něm četnictvo; šel s Kaisrem do výčepu „U Rozvařilů“, kde byla již Chrudimského žena a rovněž mu sdělovala, že četnictvo po něm pátrá. Sebral se tedy se ženou a šli do Hrdlořez, kde Chrudimský zastavil se na četnické stanici. Tam byl zatčen a druhého dne dopraven do Vel. Popovic ke konfrontaci s dvěma muži, kteří domnělého pachatele ráno v obci zahlédli.

Všecky tyto výpovědi Chrudimského byly buď úplně nebo alespoň částečně potvrzeny svědky až právě na ty, které se týkaly noci z 8. na 9. prosince a dopoledne 9. prosince, tedy na dobu nejdůležitější. O těchto nejdůležitějších okamžicích Chrudimskému veškeré alibi naprosto selhalo, odmyslíme-li jedinou výpověď jeho ženy, pro kterou je Chrudimská ostatně stíhána žalobou. K této jediné žalobu podporující okolnosti přidružuje se ovšem i závažná výpověď dvou občanů popovických, kteří dne 9. prosince ráno potkali

daleko bydletí od místa, kde zamýšlel spáchatí loupež.

Pátráno tedy po blízkém okolí. Četnictvo vyptávalo se v každé vesnici, v každé osamělé chatrči, podle udání oloupených dívek vyličující a popisující vraha a lupiče.

Konečně přišli četníci i do vsi Dagneux, kde vyzvídali u jednoho domkáře.

Lid ihned se kolem nich hromadil a zraký jejich nasvědčovaly, že četnictvo je vrahu na stopě. Nejprve se nikdo neodvážil učiniti četníkům udání. Taková hrůza pojala lid.

„Muž se zaječím pyskem, nevelký, ale složitý,“ ozvalo se davem a bezděky obracely se zraky všech k nedaleké, o samotě stojící chatrči.

„Dumollard!“ pravil kdosi. Po vyslovení toho jména na všech tvářích jevílo se patrné zděšení a mnozí ihned ustoupili do obydlí zpět.

„Není doma,“ prohodil jiný. „Neviděli jsme ho již po několik dní. Mešká velmi často mimo dům a vrací se občejně v noci.“

To prozatím postačilo. Vůdce stíhatelů si umínil, že prozatím od stíhání ustane, ale z okolí se nevzdálí. Čtěl prohledati byt Dumollardův v noci, avšak již za dne dal jej pilně střežiti.

Obával se, že by mohl mítí společníky, kteří by jej záhy varovali. Bylo to ovšem zbytečno, jak se později ukázalo.

(Pokračování.)

člověka v obci neznámého, nesoucího na zádech polonaplňené bafoch a přes ruku nějaké šatstvo.

Jeden z těchto svědků, Oldřich Ptáček, udává, že člověk, kterého k 6. hod. ráno potkal, byl asi stejné postavy jako Chrudimský, také byl přibližně tak oblečen, ale nemůže rozhodně říci, byl-li to obžalovaný.

Zato druhý svědek, úředník popovického pivovaru Karel Heřman, všiml si pocestného lépe. Měl na sobě tmavý zimník, u krku jakoby s kožíšinou, černé kamaše, světlý bafoch. Na hlavě měl tmavý klobouk, „lodičku“, pod nímž bylo mnoho načesaných vlasů. Svědek se za pocestným dlouho ohlížel, poněvadž mu byl nápadný. Dle postavy i dle oblečení poznává svědek v onom pocestném Chrudimského až na to, že pocestný měl „nos nahoru“, kdežto Chrudimský má nos normální.

Na žádost poroty nařizuje předseda, aby byl přinesen z vazby Chrudimský zimník; když se pak do něho Chrudimský oblékl a vzal na záda bafoch, prohlásil svědek: „To je zrovna takový bafoch a zrovna takový kabát!“ Byl tedy Chrudimský vyzván, aby rychle přecházel po porotní síni, a tu i chůze obžalovaného zdála se býti svědkovi velmi podobnou chůzi onoho pocestného.

Tato zajiště nejdůležitější výpověď svědecká, která stíbovala téměř již rozřešení celé otázky, byla však oslabena konstatováním, že svědek ve vyšetřování předběžně popisoval pocestného v podstatě jinak, než teď při líčení, a tak ani tato výpověď nemohla porotu tak úplně přesvědčiti o vině Chrudimského, tím spíše, že hned po činu, za dobré ještě paměti, bylo opomenuto při vyšetřování to nejdůležitější, totiž zjistiti na nádražích v Senohrabech a Stránčicích, kam pocestný dle směru a dle udání obou svědků asi směřoval, zda tam do některého z ranních vlaků takový člověk nasedal...

Chrudimský byl již mnohokrát trestán, leč pro samé přestupky. První jeho trest znamená je v roce 1911; dostal tehdy pro přestupek zpronevěry u okr. soudu v Nuslích 3 dny vězení a později v témž roce u téhož soudu pro nedokonané lehké ublížení na těle (hodil po nějaké ženě kamenem) 48 hodin. V roce 1912 trestán byl několikrát okr. soudem na Kr. Vinohradech pro přestupek krádeže, potulku a žebrotu, v r. 1913 dostal na Žižkově 18 dnů pro potulku a vysloveno, že má býti dodán do donucovací pracovny. Z toho však sešlo a Chrudimský pak pohostinsky vystupoval u různých soudů: potulka a žebrota se tu střídá s přestupky podvodu a krádeží hřitvy. Nejdelší jeho trest je vězení tří nedělní.

Porota při tak slabých důkazech nemohla nabýti pevného přesvědčení, že to nebyl nikdo jiný, než Chrudimský, který Papežovou zavraždil, a to tím spíše, ježto jeho lup byl by býval nepatrný. Pár starých hadrů a nějakých 100 nebo 150 Kč z kapsáře (u Chrudimského při jeho zatčení nebylo nalezeno ani haléře) jistě nestálo by člověku s poměry Papežové obeznámenému — a takovým Chrudimský jistě byl — za vraždu. U Papežové bylo totiž nalezeno porůznu poschovaných jednak hotových peněz, jednak spořitelních

knížek téměř za 30.000 Kč. V krámě samotném byla pak velká zásoba staršího šatstva pánského i dámského. Že odešel pachatel s tak malým lupem, dalo by se snad vysvětlit nějakým náhlým jeho vyrušením — ale tady opět scházelo vyšetření a podklad.

A tak porota tápala v naprosté temnotě a nemohouc si vzít na svědomí odsouzení člověka snad nevinného, odpověděla na hlavní otázku, týkající se loupežné vraždy, toliko 7 hlasy kladně. K otázce na krádež 30 Kč nezjištěné židovce přisvědčila všemi 12 hlasy a rovněž všemi hlasy označila pohnutky tohoto činu za nízké a nečestné.

Náš odpovědný redaktor, zvolen byv opět vrchním porotcem, přečetl tento verdikt a prohlásil kromě toho, že porota všemi 12 hlasy se usnesla, třebas se to snad vymykalo z její kompetence, tlumočiti názor, že soudní dvůr měl by alespoň nyní naříditi výkon usnesení okres. soudu v Žižkově z roku 1913, aby totiž Chrudimský jako osoba povalečná a řádné práci se vyhýbající dodán byl do donucovací pracovny. Toto jednomyslné usnesení poroty vzbudilo pro svoji neobvyklou rozruch nejen mezi obecnostem, ale i u soudního dvoru, který dlouho se o věci radil, pak však prohlásil, že podle zákona o tulácích není možno naříditi dodání do donucovací pracovny, poněvadž Chrudimský v posledních letech ani pro potulku, ani pro žebrotu trestán nebyl, nýbrž jen pro drobnější krádeže, že však bude dodán polic. ředitelství v Praze za účelem vyhoštění z obvodu města, odkud je na dobu 10 let vykázán.

Ze zločinu vraždy soud Chrudimského osvobodil a odsoudil jej toliko do vězení na tři týdny pro krádež oněch 30 Kč. Trest je vazbou odpykán.

Chrudimský byl ihned po prohlášení rozsudku dodán policejnímu ředitelství v Praze, kde jej ještě téhož dne ze soukromého zájmu navštívila slavná grafologyně paní Dolfina Poppée, odborná znalkyně berlínského a vídeňského trestního soudu. Jak nám paní Poppée později sdělila, snažila se vyčísti z linií rukou i z rukopisu Chrudimského, o který požádala, jeho povahu a zejména okolnost, byl-li by schopen činu, jež mu žaloba za vinu kladla. Zkouška však dopadla negativně. Nelze prý z ní ani tvrditi, že by schopen byl, ani, že by schopen nebyl. Z linií dlaní Chrudimského seznala znalkyně jen tolik, že Chrudimský je člověk spíše zádušný, že touží po popularitě a že jeho zdraví není nejpevnější.

Vražda na Marii Papežové zůstala tedy zatím nevysvětlena. Doufáme, že ne navždy. Páni z četnické stanice ve Vel. Popovicích měli by znovu zahájit pátrání v této tak zajímavé věci. Usilovnou činností lze během času nalézt světlo i tam, kde zdánlivě je úplná temnota. To jsme viděli na př. u vraždy hajného Houzvičky, kde jedinému ostražitému četníku, strážmistru Královí, se podařilo natolik objeviti po letech pachatele, že to dvěma porotám stačilo k jich odsouzení.

A ve Velkých Popovicích, pokud se pamatujeme, podobná vražda se už jednou, asi před 10 lety, stala. Obětí byla tehdy také žena a místo činu bylo několik kroků od domečku Pa-

pežové... Tehdy byl sice odsouzen pro vraždu tu manžel zavražděné, ale rozsudek ihned po vynesení byl označován jako nespravedlivý a téměř všichni denní tisk se tehdy proti němu bouřil. Snad by tedy při této příležitosti mohlo být vzpomenuť i na tehdejší tragédii...

Soudu předsedal vicepresident zem. trest. soudu Kratochvíl, votanty byli radové zem. soudu Dr. Pražák a Dr. Žížek, žalobu energicky zastupoval stát. zástupce Dr. Novotný, žalovaného hájil Dr. Pavlík.

*

Nakladatelství falešných bankovek.

Jako další obviněný zasedl na lavici obžalovaných 37letý kaligraf Emil Palma, rozený Žižkovák, obviněný, že v roce 1919 a 1920, zaměstnán jsa v berlínské litografii Fr. Fuchse, pomáhal svému zaměstnavateli padělati 50markové bankovky a 20markové pokladniční poukázky.

Žaloba uvádí, že majitel litografie Fuchs ještě s jinými osobami již v r. 1919 začal dělat přípravy k padělání německých bankovek. Nijak se mu to však nechtělo dařit, a tu Fuchs požádal Palmu, jako znamenitého odborníka, aby jim zhotovil desky k tisknutí padesátimarkových státovek. Palma souhlasil a z přichystaného materiálu žádané desky zhotovil. Tisknutí bankovek obstaral si Fuchs s kameňotiskařem Eichlerem. Z padělků odevzdal pak Fuchs podle svého přiznání 250 archů (po 10 výtiscích) jakémusi Vilému Wetzlovi a dvěma jiným, s nimiž již dávno byl dohodnut a kteří ho v jeho „podniku“ finančně podpořili.

Padělky byly zkonsumovány a začlo se tedy nanovo. Fuchs opatřil 500 archů vodotiskového papíru a 1000 marek zálohy od jakéhosi V. Jozcsika, a zavázal se, že mu dodá bankovky na tomto papíru tištěné. Potiskl všechny papír padesátimarkovými padělkami a z nich odevzdal Jozcsikovi 4500 kusů, jakémusi Bergzweigovi 1200 kusů, které tento prodával po desíti markách, a ještě několika jiným. Také Palma prý, jak tvrdil Fuchs, udal několik těchto padělků jako pravé.

Ale stále ještě se jim zdálo, že málo vydělávají a rozhodli se tedy, že budou dělat 20markové pokladniční poukázky. Palma pro ně opět zhotovil tiskařské desky a Fuchs s Eichlerem tiskli a natiskli jich 7500 kusů. Palma s Eichlerem je uvedli do oběhu; Eichler byl při tom dopaden a odsouzen na 1½ roku do žaláře.

A tisklo se vesele dál. Palma zhotovil opět desky padesátimarkových bankovek s datem 24. VI. 1919, opatřil papír a natiskli asi 500 archů po osmi exemplářích. Z těch koupila 4000 kusů jakási Berta Reissová a hned si objednala dalších 12.000 kusů. Palma zhotovil novou desku v opraveném vydání, poněvadž při prvním nákladu byla dívčí hlava nějak nepodařená, a natiskli asi 11.000 kusů, z nichž většinu odebrala opět Berta Reissová.

Tyto výtisky byly již docela zdařilé. Tak zdařilé, že německá říšská banka, která měla vědomost o tom, že nějaký neznámý a nepovoláný výrobce je zhotovuje, nařídila, aby tyto falsifikáty k vůli udržení důvěry v německou měnu byly všude přijímány právě tak bez zastavení jako pravé...

Poněvadž Fuchsovi a jeho společníkům jejich „výtisky“ šly dobře na odbyt, začali v září r. 1920 tisknouti třetí náklad. Ale toto třetí vydání bylo nešťastné. Berlínská policie na to přišla, celou bandu pochytila a Palma jen tak, že uprchl z Berlína.

Ostatní byli souzeni a odsouzeni: Fuchs na 6 let do káznice, Eichler na 1 rok, Gessner na 2½ roku a řada dalších k menším trestům.

Palma z Berlína odejel do Prahy, kam za ním přišla žádost berlínských úřadů za potrestání. Byl tehdy vzat do vazby, ale poněvadž spisy z Berlína dlouho nedocházely, byl podmíněně z vazby na slib propuštěn. Palma však daného slibu nedbal a odejel do Vídně, kde se začal zabývat svým uměním: falšoval tam rakouské bankovky, znějící na 50.000 rak. korun, a československé 20koruny. Byl však záhy dopaden a ve Vídni porotním soudem odsouzen do žaláře na 4 roky; tento trest byl mu později zvýšen na 6 roků. Palma po odpykání dvou třetin tohoto trestu byl podmíněně propuštěn a dodán do Československa.

Nyní usedl před pražskou porotou. Popírá, že se Fuchsovy padělatelské činnosti byl jen sebe méně zúčastnil. Žádných desek prý pro něho nedělal a o ničem nevěděl. Právě: „Fuchs mne udal ze msty; využil mé nepřítomnosti a uvalil na mě podezření. Měl proti mně zášť proto, poněvadž jsem ho na československém vyslanectví v Berlíně udal, že padělá čs. kolký. Na toto mé udání bylo mu 4 tisíce archů těchto kolků zabaveno a já dostal od ministerstva financí 500 marek odměny.“

Když je řeč o jeho útěku z Berlína, ohrazuje se Palma proti slovu „útěk“. Dostal prý telegram od bratra z Prahy, že nevlastní jeho matka těžce onemocněla. Odjel tedy a v té době ještě vůbec prý nevěděl, že Fuchs a spol. jsou prozrazeni.

Svědků proti Palmovi celkem není; čtou se jen samé spisy a rozsudky berlínského soudu. Fuchs, tehdejší zaměstnavatel a spoluvinník Palmův, ve vězení v Berlíně zemřel.

Porota po krátké poradě odpověděla na otázku o padělání 50marek 5 hlasy ano, 7 hlasy ne. Na otázku o padělání 20marek odpověděla 9 hlasy ano, 3 ne, ale vyloučila provozování po živnostensku jakož i ohromnou škodu. Pohutky nízké a nečestné přiznala porota 12 hlasy.

V důsledku tohoto rozhodnutí byl obžalovaný Emil Palma odsouzen na jeden rok doplňovacího žaláře. Obžalovaný trest přijal.

Soudu předsedal vrch. rada Dr. Hloušek, votanty byli vrch. radové Dr. Hladík a Dr. Červený, žalobu zastupoval stát. zástupce Dr. Šudoma, žalovaného hájil Dr. Fleischmann.

*

Třetí partie žhářů z Královéměstceka.

V pondělí započalo před pražskou porotou líčení s třetí partií žhářů z Královéměstceka. Tentokrát je žalováno 16 osob, z nichž je jedna žena. Mezi žalovanými jsou opět bratři Hořákové a Ant. Adamec, kteří již v druhé partii byli odsouzeni a jdou vstříc novým žalobám. Žalováni jsou:

1. 38letý řezník ve Slibovicích Václav Matějka,